

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zbigniew
Nazwisko: Ankiersztajn
Miejsce urodzenia: Rzeszów
Data urodzenia: 04-12-1949
Imię ojca: Apolinary
Imię matki: Mieczysława
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Zbigniew Ankiersztajn został zarejestrowany 22.09.1981 pod numerem 7345 do Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Linia" nr rej. 5167 prowadzonej od 18.10.1979 do 09.03.1990 dot. Wojewódzkiego Kompleksu Transportowego. Następnie przerejestrowany przez Wydz. II KW MO w Toruniu pod tym samym numerem do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Gracz”. Był przewodniczącym KZ NSZZ »Solidarność« na stacji PKP Toruń Główny, głównym inicjatorem i organizatorem akcji strajkowych. Sprawę zakończono 09.05.1983 złożeniem materiałów do archiwum pod sygn. 943/II.</p>	<p>Akta o sygn. 943/II zostały zniszczone 22.01.1990 w Wydz. OG WUSW w Toruniu. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.</p>	
<p>Dokumentacja KWMO w Toruniu z lat 1980-1981 związana z akcją operacyjno-zabezpieczającą krypt. „Gotowość”, dotyczącą przygotowań do wprowadzenia stanu wojennego na terenie województwa toruńskiego. Zbigniew Ankiersztajn figuruje w „Wykazie osób do rozmów w ramach operacji krypt. »Klon«” z 10.11.1981 w „Wariantcie I tj. po zarządzeniu operacji »Klon« ale bez operacji »Wrzos«” oraz w „Wykazie osób przewidzianych do rozmów ostrzegawczych” z 11.02.1981 z uwagą: „przewodniczący KZ NSZZ PKP Toruń” oraz „podburzanie do nieposzanowania prawa”. Przechodzi także w „Planie przeprowadzenia rozmowy ostrzegawczej w ramach operacji »Klon«” z 10.11.1981, „Arkuszu ewidencyjnym osoby podlegającej internowaniu” oraz „Charakterystyce działalności” z 10.09.1981. Jego „wrogą działalność” scharakteryzowano następująco: Od sierpnia 1980 pełnił funkcję przewodniczącego KZ NSZZ „Solidarność” PKP Toruń Główny. W działalności przejawiał wrogi stosunek do władz i organów SB - twierdził m.in., że „zadaniem SB jest rozbicie >Solidarności< oraz, że należy tę służbę zlikwidować”. Miał być kontrolowany przez Tajnego Współpracownika (TW) pseud. „Bolek”.</p>	<p>IPN By 466/2 (156/83), IPN By 466/3 (156/84).</p>	

Akta operacyjne KW MO w Toruniu z lat 1981-1985 dotyczące osób internowanych w okresie stanu wojennego w ramach akcji krypt. „Jodła” z terenu województwa toruńskiego. Zbigniew Ankiersztajn został internowany na mocy decyzji nr 147/81-OD wydanej 13.12.1981 przez Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu. Zbigniew Ankiersztajn, przed wprowadzeniem stanu wojennego, pełnił etatowo funkcję przewodniczącego KZ NSZZ „Solidarność” przy Stacji PKP Toruń Główny i „działalność jego wykraczała poza działalność związkową”. Wykazywał „wrogi stosunek do władz i organów MO i SB”. W czasie jego internowania przeprowadzono z nim dwie rozmowy, w trakcie których nie wyraził zgody na podpisanie oświadczenia o lojalności. W przypadku uchylecia decyzji o internowaniu Zbigniew Ankiersztajn miał być poddany dalszej „aktywnej kontroli operacyjnej”. Z kierownictwem Dyrekcji PKP uzgodniono „niezwłocznie przenieść go do innej jednostki organizacyjnej”. Jednocześnie, miał być „operacyjnie kompromitowany ze względu na jego przeszłość, a także współpracę z organami MO”. Internowanie zostało uchylone na mocy decyzji nr 147/81-59 wydanej 19.01.1982 przez Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu.

IPN By 082/1 t. 1 (54/III).

Akta osobowe Zbigniewa Ankiersztajna internowanego w Ośrodku Odosobnienia w Potulicach na mocy decyzji nr 147/81-OD wydanej 13.12.1981 przez Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu. W uzasadnieniu podano, że swoją działalnością Zbigniew Ankiersztajn „podrywał autorytet urzędów i instytucjom państwowym”. Odmówił podpisania się pod decyzją o internowaniu i pod nakazem zatrzymania. Zwolniony z internowania na mocy decyzji nr 147/81-59 wydanej 19.01.1982 przez Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu. Ośrodek odosobnienia opuścił następnego dnia.

IPN By 97/1 (40/A/1).

Zbigniew Ankiersztajn 13.10.1983 został zarejestrowany do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Reporter” nr rej. 47600, prowadzonej od 21.09.1983 przez Wydz. II WUSW w Gdańsku. Sprawę zakończono 15.12.1983, a materiały złożono do archiwum pod sygn. 18492/III.

Akta o sygn. 18492/II zniszczono w 1990 roku. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.

Akta kontrolne śledztwa (85/83) prowadzonego od 26.08.1983 do 24.10.1983 przez Wydz. Śledczy WUSW w Gdańsku w sprawie gromadzenia i rozpowszechniania fotografii oraz materiałów bezdebitowych na terenie Gdańska i Aleksandrowa Kujawskiego w sierpniu 1983. 26.08.1983 na wniosek Wydz. Śledczego WUSW w Gdańsku Prokuratura Rejonowa w Gdańsku (4 Ds. 99/83) wszczęła śledztwo przeciwko Zbigniewowi Ankiersztajnowi, który w sierpniu 1983 w Gdańsku i Aleksandrowie Kujawskim „podejmował działania w celu wywołania niepokoju publicznego lub rozruchów w szczególności przez to, że gromadził w celu rozpowszechniania zdjęcia fotograficzne, materiały propagandowe i inne zawierające treści, które mogły wywołać niepokój publiczny i rozruchy”. Tego samego dnia został tymczasowo aresztowany. 21.10.1983 śledztwo zostało zakończone wnioskiem skierowanym do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku o sporządzenie aktu oskarżenia. W toku śledztwa ustalono, że: Zbigniew Ankiersztajn „zatrzymany 24.08.1983 w Gdyni w trakcie fotografowania krzyża przy Urzędzie Miejskim w Gdyni. Po przeszukaniu jego bagażu okazało się, że posiadał przy sobie nielegalne wydawnictwa oraz duże ilości zdjęć, m.in. z Zakładu Karnego w Białoleścu, z pogrzebu Grzegorza Przemyska. Materiały te zawierały fałszywe wiadomości, które rozpowszechnianie mogłoby wywołać niepokój publiczny lub rozruchy. Zbigniew Ankiersztajn wyjaśnił, że niektóre zdjęcia robił osobiście, inne zakupił w Częstochowie. Materiały bezdebitowe natomiast znalazł. Początkowo odmówił składania zeznań, a następnie częściowo przyznał się, że materiały odebrane w czasie przeszukania zamierzał przekazać znajomym z Gdańska”.

IPN Gd 013/178 (8603/III).

Akta podręczne prokuratora Prokuratury Rejonowej w Gdańsku z okresu od 26.08.1983 do 20.03.1984 w sprawie karnej (4 Ds. 99/83) prowadzonej przeciwko Zbigniewowi Ankiersztajnowi. Aktem sporządzonym 24.10.1983 został oskarżony o to, że: „w sierpniu 1983 w Gdańsku i Służewie podejmował działania w celu wywołania niepokoju publicznego lub rozruchów w szczególności przez to, że gromadził w celu rozpowszechnienia zdjęcia fotograficzne, wydawnictwa bezdebitowe i inne materiały propagandowe zawierające treści, które mogły wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”.

IPN Gd 66/5.

Akta w sprawie karnej prowadzonej od 05.12.1983 do 10.12.1984 przeciwko Zbigniewowi Ankiersztajnowi. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku (IV K. 1414/83) z 05.12.1983 został uniewinniony od zarzutu gromadzenia w celu rozpowszechniania zdjęć fotograficznych i wydawnictw bezdebitowych w celu wywołania niepokoju publicznego lub rozruchów. 31.01.1984 Prokuratura Rejonowa w Gdańsku wniosła rewizję nadzwyczajną (4 Ds. 99/83) na niekorzyść Zbigniewa Ankiersztajna. Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku (Kr 131/84) z 20.03.1984 zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku (Kz. 360/84) z 10.12.1984 został orzeczony przepadek dowodów rzeczowych - przedmiotów (zdjęć itd.) zarekwirowanych Zbigniewowi Ankiersztajnowi.

IPN Gd 533/1.

Akta osobowe Zbigniewa Ankiersztajna
zatrzymanego 24.08.1983, aresztowanego
26.08.1983 w związku z podejrzeniem o gromadzenie
w celu rozpowszechniania materiałów o treści
opozycyjnej. Zwolniony Z Aresztu Śledczego w
Gdańsku 06.12.1983 na podstawie wyroku Sądu
Rejonowego w Gdańsku z 05.12.1983.

IPN Gd 897/193 (39/1471).

Akta prokuratorskie w sprawie przechowywania przez
Zbigniewa Ankiersztajna regulaminu dyscyplinarnego
Sił Zbrojnych PRL oraz tajnej mapy Sztabu
Generalnego WP. Prokuratura Rejonowa w Gdańsku
(4 Ds. 99/83) 07.10.1983 postanowiła o wyłączeniu
materiałów do odrębnego postępowania i
przekazaniu sprawy Oddziałowi WSW w Gdańsku.
Zbigniew Ankiersztajn wyjaśnił, że służbę wojskową
pełnił od 24.10.1967 do połowy września 1968. Jak
każdy żołnierz został poinstruowany o ochronie
tajemnicy wojskowej. Według niego, mapa i instrukcja
zostały podłożone mu przez osoby dokonujące
przeszukania. Zastępca Szefa Oddziału WSW w
Białymstoku 30.11.1983 postanowił (Cs-34/84) o
umorzeniu niewszczętego dochodzenia. W
uzasadnieniu podano, że instrukcja i mapa
pochodziła z jednostki wojskowej, w której pełnił
zasadniczą służbę wojskową. Mapa, na podstawie
zarządzenia MON z 06.12.1982, została uznana za
dokument o charakterze poufnym, a więc
niezawierającym tajemnicy państwowej. 06.12.1983
analogiczne postanowienie (Pg.D.I/329/83) wydał
wiceprokurator Wojskowej Prokuratury Garnizonowej
w Olsztynie.

IPN Bi 167/1065.

Kontrolowany operacyjnie w ramach Kwestionariusza
Ewidencyjnego (KE) krypt. "Kolejarz" nr rej. 5743 od
28.03.1984 przez Pion V RUSW w Aleksandrowie
Kujawskim. 27.02.1985 przekwalifikowany na
figuranta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania
(SOR) krypt. "Składnica" nr rej. 6322 prowadzonej
przez Wydz. III WUSW we Włocławku. 21.10.1985
przerejestrowany i kontrolowany w ramach
Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) krypt.
"Kolejarz" nr rej. 6772 prowadzonego przez Pion III
RUSW w Aleksandrowie Kujawskim.

Materiały zostały zniszczone „we własnym zakresie”
25.01.1990. Wpis na podstawie zapisów
kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.

Akta kontrolne śledztwa prowadzonego od 22.02.1985 do 26.06.1985 przez Wydz. Śledczy WUSW we Włocławku w sprawie gromadzenia i kolportażu wydawnictw bezdebitowych przez Zbigniewa Ankiersztajna. Został zatrzymany 21.02.1985. Podstawą zatrzymania i wszczęcia postępowania stanowiły materiały zebrane w czasie przeszukania mieszkania Zbigniewa Ankiersztajna. Znaleziono tam wiele różnych tytułów wydawnictw bezdebitowych i broszur. Materiały zebrał RUSW w Aleksandrowie Kujawskim. Śledztwo prowadził Wydz. Śledczy WUSW we Włocławku pod nadzorem Prokuratury Wojewódzkiej we Włocławku. Przesłuchany w charakterze podejrzanego nie przyznał się do przedstawionego zarzutu. W ramach prowadzonego postępowania wykorzystano materiały operacyjne, agentury celnej, KE krypt. „Kolejarz” oraz dokonano przeszukań i przesłuchań świadków w wyniku czego „uzyskano dalsze dowody świadczące o przestępczej działalności Zbigniewa Ankiersztajna”. Postępowanie zakończono 26.02.1985 skierowaniem wniosku o akt oskarżenia przeciwko Zbigniewowi Ankiersztajnowi, który do 21.02.1985 w celu rozpowszechniania przechowywał broszury „Pryzmat”, „Baza”, „Solidarność”, ulotki, podrobione kartki papieru na banknoty nominału od 10 zł do 5000 zł oraz czarno białe i kolorowe zdjęcia i reprodukcje zdjęć, „tj. przedmioty, które swoją treścią i plastyczną wymową łączą i wyszydzają ustrój oraz naczelne organy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”. Aktem sporządzonym 29.06.1985 w Prokuraturze Wojewódzkiej we Włocławku (II Ds. 2/85) ww. został postawiony w stan oskarżenia.

IPN By 073/121 (154/III).

Akta w sprawie karnej przeciwko Zbigniewowi Ankiersztajnowi, oskarżonemu o przechowywanie i kolportaż broszur i ulotek oraz innych materiałów bezdebitowych, które „swoją treścią i plastyczną wymową wyszydzają ustrój i naczelne organa władzy PRL”. Wyrokiem Sądu Rejonowego we Włocławku (II K 991/85) z 16.09.1985 Zbigniew Ankiersztajn został uznany winnym tego, że „21.02.1985 w Służewie w województwie włocławskim w celu rozpowszechniania przechowywał: broszury »Pryzmat«, »Baza«, »Solidarność«, ulotki, podrobione kartki papieru nominału od 10 do 5 tys. zł oraz czarnobiałe i kolorowe zdjęcia i reprodukcje zdjęć oraz inne materiały bezdebitowe, które to przedmioty swoją treścią i plastyczną wymową łączą i wyszydzają ustrój oraz naczelne organy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”. Został skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszaniu na 3 lata. W związku z rewizją wniesioną od ww. wyroku, Sąd Wojewódzki we Włocławku 30.12.1985 postanowił (II Kr 332/85) o podtrzymaniu wyroku w mocy. Prokurator Generalny 02.06.1993 wniósł rewizję nadzwyczajną od ww. wyroków na korzyść Zbigniewa Ankiersztajna.

IPN By 104/431 t. 1-2.

Akta osobowe Zbigniewa Ankiersztajna, przetrzymywanego w Zakładzie Karnym we Włocławku od 14.05.1985 do 17.09.1985 w związku z podejrzeniem, że 21.02.1985 w Służewie w województwie włocławskim, przechowywał w celu rozpowszechniania broszury „Pryzmat”, „Baza”, „Solidarność” oraz ulotki i zdjęcia, „które swoją treścią wyszydzały ustrój PRL”. Aresztowanie nastąpiło na podstawie postanowienia Prokuratury Wojewódzkiej we Włocławku (II Ds. 2/85”S”) z 22.02.1985. Został zwolniony z aresztu 17.09.1985 na mocy nakazu wydanego przez Sąd Rejonowy we Włocławku 16.09.1985 w związku z wydanym wyrokiem II K 991/85.

IPN By 88/1.

Rewizje nadzwyczajne Ministra Sprawiedliwości wniesione w 1993 roku do Sądu Najwyższego, obejmujące osoby represjonowane z powodów politycznych, które zarejestrowane zostały w repertoriach Wydziału Rewizji Nadzwyczajnych. W materiałach znajduje się rewizja nadzwyczajna Prokuratora Generalnego (SK.VI. 630/58/93/P) z 02.06.1993 od wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku z 16.09.1985 (II.K. 991/85) i od wyroku Sądu Wojewódzkiego we Włocławku (II.Kr. 332/85) z 30.12.1985 na korzyść Zbigniewa Ankiersztajna. Prokurator wnosił o zmianę ww. wyroków i uniewinnienie Zbigniewa Ankiersztajna. Sąd Rejonowy we Włocławku wyrokiem z 16.09.1985 skazał ww. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata za posiadania ulotek bezdebitowych z zamiarem ich rozpowszechniania. Sąd Wojewódzki we Włocławku, na skutek rewizji wniesionej na niekorzyść oskarżonego, wyrokiem z 30.12.1985 utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości podano m.in., że „zachowanie Zbigniewa Ankiersztajna, mające wybitnie pokojowy charakter sprowadzało się do nieakceptowania stanu wojennego, a więc było zachowaniem odpowiadającym powszechnemu odczuciu społeczeństwa chociaż było uznawane przez ówczesne władze za szkodliwe dla interesów Państwa. W takim zachowaniu, w świetle aktualnie obowiązującego w orzecznictwie stanowiska nie można zatem dopatrzeć się cech społecznego niebezpieczeństwa. Tym samym nie mogło ono być uznane za przestępstwo”. Wyrokiem Sądu Najwyższego w Warszawie (III KRN 148/93) z 26.08.1993 w wyniku wniesionej rewizji nadzwyczajnej, Zbigniew Ankiersztajn został uniewinniony.

IPN BU 725/2, IPN BU 3665/628.

Akta w sprawie karnej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gdańsku od 27.08.2008 do 10.05.2010 przeciwko dwóm osobom, oskarżonym o to, że w okresie od 24.08.1983 do 26.08.1983 jako funkcjonariusze Wydz. II WUSW w Gdańsku, podczas przesłuchań znęcali się fizycznie i psychicznie nad Zbigniewem Ankiersztajnem, byłym członkiem zdelegalizowanego związku zawodowego NSZZ „Solidarność”. Podczas przesłuchań Zbigniew Ankiersztajn zeznawał, że podczas aresztowania funkcjonariusze nie byli w mundurach i odmawiali wylegitymowania się. Na komendzie funkcjonariusze zachowywali się wobec niego wulgarnie, stosowali przemoc fizyczną oraz groźby. Postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe z 09.08.2010 postępowanie przeciwko ww. funkcjonariuszom zostało umorzone: „w ocenie Sądu w sprawie zachodzą bezwzględne przesłanki uniemożliwiające prowadzenie postępowania” - od wydarzeń minęło 27 lat.

IPN Gd 1045/1-3.

Zarządzenia/Orzeczenia

Treść

Zarządzenie prokuratora IPN z dn. 14 września 2023 r. w sprawie o sygn. Ppl Gd 388/23 dotyczące Zbigniewa Ankiersztajna: wobec niestwierdzenia wątpliwości co do zgodności z prawdą złożonego oświadczenia lustracyjnego, prokurator IPN zarządził o pozostawieniu sprawy bez dalszego biegu.